

REPORTU LA

Informatiu Cultural de Marratxi

Núm 109, octubre 1991

Durant el mes passat...

G.A.V.I.M.

- Va reaparèixer l'espasa del Rei En Jaume I
- Molts vaixells de guerra al port de Palma
- Crisi al govern basc per qüestió de la independència.

- Més canvis a l'URSS
- Cinema a Ses Voltes.
- Començà el curs escolar.

- El nou ajuntament de Ciutat fa ja molts comunicats en foraster...
- De nou la independència a debat.

-Europa no vol formatge maonès perquè no està fet amb llet pasteuritzada... Ells s'ho perden!!!!

-Un diari de Ciutat publica en fascicles una història del nostre país en una llengua que no és la nostra...

-Primer transplantament de medula òssia realitzat a Balears. Desig llarga vida al transplantat i esperances als malalts.

-Més polèmica per un anunci d'una marca de roba italiana.

- Celebració de l'11 de setembre.

-Em digueren la més gran frase que he sentit mai en la meua vida: "Si Déu no existís, jo adoraria Wagner".

Que consti en acta...

Que les obres de la plaça de sa Cabaneta no estan tancades i són un perill per als nins i nines de l'escola vella.

Que festes populars com les que s'han vist a sa Cabaneta val més no fer-les.

Que encara no s'han tallat les puntes de les reixes de l'escola vella des Pla de na Tesa i també són un perill.

El mal estat de les instal·lacions del camp d'esports de Son Caulelles.

El xerratòrum que hi sol haver als funerals.

Que CARMA torna a fer pudor i renou. Tant els veïnats de Ca's Capità com els des Pont d'Inca nou segueixen queixant-se.

Que la gran majoria dels carrers de ses Rotes de Pòrtol segueixen fent pena. L'asfaltat està en molt males condicions i les voreres estan plenes d'herbes.

Que els cartells electorals segueixen penjats per la paret.

Que l'horrorosa construcció de bloquets entre Pòrtol i Santa Maria segueix aturada. Encara no se sap com acabarà la cosa.

CARTES OBERTES

Segons diuen persones properes a l'Ajuntament, la sanitat pública de Marratxí ja esta en bon camí.

A la reunió que mantengueren els representants de les AA.VV. de Marratxí a Pòrtol, es va informar més o manco de com quedarien distribuïts els ambulatoris del terme.

I, deman jo al Sr. VICTORINO: ¿ Com és possible que un simple directiu de l'AA.VV. XALOC, es pugui permetre el luxe de dir quines persones poden o no poden anar a la consulta del metge del Pla de na Tesa?. Es aquesta la seva opinió particular o també ho és de la majoria dels membres de la seva associació?, Són tots tan RACISTES com vostè?.

Sap, Sr. VICTORINO que fa ja 15 anys que a Espanya, gràcies a Déu, no hi hà DICTADURA?.

Per què ha de DISCRIMINAR, encara més, als habitants de Ca's Capità, que per desgràcia han estat enganats per un des-saprensiu grup de "persones" que no sé si mereixen aquest qualificatiu?.

Sr. VICTORINO i tots els membres de la seva associació, quan aprendran el que significa la paraula SOLIDARITAT?.

UNA VEÏNADA DE CA'S CAPITA.

ACLARIR DUBTES

Prenent com a base les diferents opinions, normalment extractades de l'editorial, crònica i opinió aparegudes en el número 108 de *Pòrtula*, i volent només aclarir dubtes, (que hi són) de com i quant cobràvem els polítics de l'antic consistori, explicaré amb el coneixement de causa de sentir-me al·ludit, que jo durant els dos

>>> plana 10

ALS COL·LABORADORS:

**FEIS-NOS ARRIBAR
EL MATERIAL DE NOVEMBRE
ABANS DEL 24 D'OCTUBRE.**

Els articles publicats expressen, únicament, l'opinió de llurs autors, els quals es fan responsables del contingut.

La Redacció no s'identifica, necessàriament, amb el contingut dels escrits publicats.

Als lectors,

Hem de demanar disculpes als lectors afectats per la mala impressió d'alguns exemplars del mes passat deguda a una fallida temporal de les màquines d'impressió. Des de la impremta ens asseguren que procuraran que no torni a passar altre fet semblant.

Gràcies

Avui
és
notícia...

Foto: Tolo Aguilar

MILLORA A LA SANITAT DE MARRATXI

Aquest mes la notícia sense cap dubte és la posada en funcionament del Centre Sanitari de Marratxí. Es possible que d'una vegada per totes l'assistència sanitària al poble de Marratxí sigui ja l'adequada. En primer lloc hi ha un augment en dos metges, una infermera i dos administratius. Això comporta una reestructuració quant a les consultes als diferents nuclis de població del terme. Les noves mesures, ben segur, milloraran l'assistència sanitària.

A les planes centrals trobareu reflexada l'opinió de la Redacció sobre una sèrie de temes ben preocupants que afecten Marratxí: patrimoni històrico-artístic, excés d'urbanitzacions, despreocupació dels urbanitzadors, cementeri privat...

EDITORIAL

SALO MARIA

Estil i Bellesa

UNISEX

Digitopuntura	Reducció de centímetres
Taules calistèniques motoritzades	
Perruqueria	Massatges
Manicura	Pedicura
Facials	Gimnàstica passiva
Sauna	

Albert Castell, 21

Tel 60 29 18

PÒRTOL

ENTRA EN FUNCIONAMENT EL CENTRE SANITARI DE MARRATXI.

Des del dia primer d'aquest mes d'Octubre, ha entrat en funcionament el Centre Sanitari de Marratxí, ubicat dins el polígon industrial.

A aquest centre hi tindrà la visita diàriament la pediatra, que fins ara la tenia en dies alterns a Es Pont d'Inca i Sa Cabaneta, així com també un dia a la setmana i els horabaixes cadascun dels metges de Marratxí.

Igualment al Centre es faran les extraccions de sang, evitant així el desplaçament a Ciutat. Les urgències de tot el terme també estaran centralitzades a l'esmentat Centre.

AMPLIACIO DE LA PLANTILLA SANITARIA

En motiu de la posada en funcionament del Centre Sanitari, la plantilla sanitària de Marratxí, es veurà incrementada en dos metges, una infermera i dos administratius, que seran els encarregats d'agafar els missatges telefònics.

EL PROBLEMA DE TRANSPORT AL CENTRE SANITARI

Segons ens informaren el batle Miquel Bestard i el primer Tinent de batle Martí Serra, l'Ajuntament està estudiant el problema del transport al Centre Sanitari. Per aquest motiu s'han fet gestions amb els responsables del tren i s'acordà la construcció d'un davallador davant el Centre Sanitari, que permetrà als habitants d'Es Pont d'Inca i Sa Cabana poder-se desplaçar amb aquest mitja de comunicació.

Per als habitants de Pòrtol i Sa Cabaneta, es vol aconseguir augmentar la freqüència de l'autobús de Pòrtol a Palma per facilitar l'accés al Centre Sanitari. On sembla que hi haurà més problemes és a Es Pla de na Tesa ja que el concessionari de la línia Es Pla dena Tesa a Palma no pot arribar fins al Centre Sanitari.

Per altra part l'Ajuntament també està estudiant les possibilitats de la creació d'una línia que unís els nuclis amb el Centre Sanitari però degut a l'alt cost del projecte sembla que s'adoptaran les mesures esmentades abans.

HI HAURA POLICIA MUNICIPAL LES 24 HORES DEL DIA

La Policia Local de Marratxí a partir d'aquest mes d'octubre donarà servei durant les vint-i-quatre hores del dia, d'aquesta manera es pretenen disminuir els robatoris dins el terme i donar una major protecció al ciutadans de Marratxí.

ELS JUBILATS DE MARRATXI PODRAN TENIR EL "CARNET GRAN" DE L'AUTOBUS DE CIUTAT

Els responsables de l'empresa municipal de transports de Palma, han mantengut una reunió amb els responsables del nostre Ajuntament per estudiar la creació del "carnet gran" dels

jubilats de Marratxí, per poder tenir uns descomptes en la utilització de l'autobús de Ciutat.

MOCIO DE L'AJUNTAMENT EN CONTRA DEL TANCAMENT DE RADIO 4

L'Ajuntament ha acordat fer una moció en contra del tancament de Ràdio 4, així com de la desaparició de la segona edició de la Informatiu Balear. La moció consta dels cinc punts següents:

1.- Sol·licitar al Govern de la Nació la represa de les emissions de Ràdio 4 de les Illes Balears.

2.- Sol·licitar la reposició de la informatiu Balear segona edició.

3.- Sol·licitar la connexió de TVE-2 amb el Centre de Sant Cugat.

4.- Instar al Govern de la Nació l'acompliment de la Constitució Espanyola, de l'Estatut d'Autonomia i de la llei de normalització lingüística de les Illes Balears, en el sentit que els ciutadans i ciutadanes d'aquesta Comunitat tenim el dret a comptar amb mitjans de comunicació pública en català.

5.- Remetre aquest acord al President del Govern de la Nació, al Director General de RTVE i al Comitè d'Empresa de RTVE-Balears.

RECURS DE REPOSICIO DEL PP-UM EN CONTRA D'UN ACORD DE L'AJUNTAMENT

El grup municipal del PP-UM ha presentat un recurs de reposició en contra de l'acord de l'Ajuntament en el qual es varen aprovar les indemnitzacions pels membres del consistori. El Batle i el primer tinent de batle han de cobrar 137.085,-- Ptes., els regidors amb delegació 89.150,-- Ptes. i els regidors sense delegació 15.000,-- Ptes. Aquestes quantitats són brutes i mensuals.

El PP-UM., per presentar la moció es basa en la interpretació que fan de la llei de règim local, i consideren que a l'esser quantitats fixes mensuals entren dins el capítol de retribucions en lloc d'indemnitzacions, per aquest motiu al recurs demana que es considerin com a retribucions les quantitats que percebran els regidors i no indemnitzacions.

Pòrtol

UNA CASA DE CULTURA I PER A LA TERCERA EDAT A PORTOL

Al solar adquirit per l'Ajuntament a les Monges Franciscanes, tenen la intenció de construir-hi una edifici que servirà per seu d'una Casa de Cultura, club per a la tercera edat i locals per a serveis socials.

LA COVA DE SON CAULELLES ESTARA PROTEGIDA

La Cova de Son Cauelles, uns dels pocs monuments prehistòrics que ens queden dins Marratxí estarà protegida. Després de multitud de denúncies del seu estat per part d'aquesta revista, és va aconseguir que l'anterior consistori la netejàs i a més hi col·locàs una porta. Ara aquest nou consistori ha arribat allà on fa temps havien d'haver arribat, a la seva protecció total; per aquest motiu s'han de posar en contacte amb el Museu de Mallorca per estudiar la protecció de la mateixa. (Vegeu un article referent a aquest tema a planes centrals)

EL CARRER DE BONAVISTA EN MAL ESTAT

El carrer de Bonavista de Pòrtol, just devora l'escola vella, està en males condicions. El seu asfaltat es troba en un estat totalment deplorable, i és un perill per la circulació dels vehicles.

Sa Cabaneta

ESTUDI DE LA CIRCULACIO

Davant l'augment de trànsit que els darrers anys ha tengut Sa Cabaneta, l'Ajuntament esta fent un estudi global per tal de millorar la circulació dins aquest nucli de població.

COST DE LES OBRES DE LA PLAÇA D'ESpanya

El cost de les obres de reforma de la Plaça de Sa Cabaneta, realitzades fins ara, i que continuen aturades, puja segons la certificació presentada pel contractistes a la quantitat de 2.506.078,- Ptes.

EL GRUP D'ESPLAI "ES CAMPET" COMENÇA LES SEVES ACTIVITATS

El dissabte dia 19, el grup d'esplai de Sa Cabaneta "Es Campet", començarà un any més les seves activitats d'esbarjo i entreteniment dels més petits de la casa.

SOL·LICITUD DE L'A.P.A. DEL "COSTA I LLOBERA" A L'AJUNTAMENT

L'A.P.A. del "Costa i Llobera", ha sol·licitat a l'Ajuntament que davant el perill que representen pels nins de pre-escolar les obres sense acabar de la plaça de Sa Cabaneta, es procedeixi al tancament de les mateixes.

Es Pla de na Tesa

NOU RECTOR A ES PLA DE NA TESA

Durant aquest passat mes de setembre a Es Pla de Na Tesa, hi ha hagut canvi de rector. El nou rector es Bartomeu Mir Ramos, al qual desitjam una bona estança entre nosaltres.

HOMENATGE A CATALINA RAMIS "SA PADRINA"

El grup "Aires d'es pla de Marratxí", el dissabte dia 21 va retre un homenatge a Catalina Ramis i Ramis, natural de Llubí, i que des de pràcticament la creació del grup n'ha format part.

Madò Catalina, és la que canta les tonades del camp mallorquí i ha acompanyat al grup a tots els festivals on ha participat.

A l'acte d'homenatge hi fou present el batle Miquel Bestard i Parets, el qual en nom del poble de Marratxí, li lliura d'una placa en agraïment a la tasca desenvolupada dins el grup.

En Bernat Cabot en nom del grup "Aires d'es Pla de Marratxí", també li feu lliurament d'una poesia emmarcada i escrita per Margalida Juan Busquets de Pòrtol, dedicada a l'homenatjada i amb agraïment a la seva participació durant aquests anys.

Una de les sorpreses preparades pels organitzadors de l'homenatge fou la presència dels tres fills de Madò Catalina a l'acte.

Cas Capità

NETEJA DE FEMS

Entre Ca's Capità i Es Pla de Na Tesa, hi ha un solar que s'havia convertit amb un autèntic femer, i que va esser denunciat per Pòrtula el mes de juliol. Ara durant aquest passat mes de setembre s'ha duit a terme la seva neteja, canviant la imatge que donava.

REUNIO DE L'AJUNTAMENT AMB RESPONSABLES DE C.A.R.M.A.

Martí Serra, en representació de l'Ajuntament i el gerent de C.A.R.M.A., varen tenir una reunió per tal de cercar solucions als problemes de l'escorxador. Es va estudiar principalment el problema dels digestors, que és el principal causant dels mals olors de l'escorxador, es varen estudiar les alternatives possibles per tal de solucionar aquest greu problema.

CA'S CAPITA POT TENIR UN DAVALLADOR DE F.E.V.E.

Amb motiu de les gestions fetes per part de l'Ajuntament per a la construcció d'un davallador al Centre Sanitari, s'ha aprofitat l'ocasió per sol·licitar que a l'altura de Ca's Capità també se'n construís un. Cosa que està en estudi ja que els projectes de F.E.V.E., no contempen aquesta construcció.

Es Pont d'Inca

X CAMPIONAT DE TRUC

Al Bar Ca'n Balo d'Es Pont d'Inca es celebrarà el X Campionat de Truc, que des de fa deu anys se ve jugant de manera ininterrompuda a aquest bar. Enguany aquest campionat està reservat només a les parelles que durant aquest deu anys han fet acte de presència a la convocatòria de Ca'n Balo.

REFORMES A L'ESTACIO DEL TREN

La direcció de F.E.V.E. té la intenció en un breu espai de temps de dur a terme obres d'adecentament de l'estació del Pont d'Inca, per tal de millorar la seva imatge.

Sa Cabana

SET MILIONS DE PTES. COST DE LA PRIMERA FASE DE LA PLAÇA DE SA CABANA

Les obres de la plaça que estan construint dins Sa Cabana, la seva primera fase ha costat segons certificació del contractista la quantitat de 7.524.571,- Ptes.

RECUPERACIO D'UN ESPAI PUBLIC

Dins Sa Cabana s'ha recuperat un espai públic. Just devora el pont que passa per damunt l'autopista hi havia una plaça amb bancs i unes herbes tan altes que no deixaven veure el bancs. Ara s'han llevat les herbes i ja se pot aprofitar la plaça.

Es Pont d'Inca nou

NETEJA DE TRONETES

Les tronetes del carrer Oliclar seran netejades per tal d'evitar que els dies de pluja s'inundin els garatges d'algunes vivendes d'aquest carrer.

CONSTRUCCIO D'UN DAVALLADOR DE F.E.V.E.

Dins el projectes de millora previts per F.E.V.E., a la línia de Palma a Inca, hi ha la construcció d'un davallador dins la urbanització d'es Pont d'Inca Nou.

Es Garrovers

NETEJA DE LES ZONES DE JARDI

Per part de les brigades municipals es durà a terme la neteja de les zones de jardí públiques d'Es Garrovers, així com també la pintada i reparació dels jocs infantils.

Es Figueral

VIDEO DENUNCIA

L'associació de veïnats d'es Figueral ha filmat un vídeo de l'estat en què es troben les zones verdes i carrers d'aquella zona. La intenció és presentar-lo a l'Ajuntament per tal que prenguin les mesures pertinents per adecentar la urbanització.

INCENDI A ES CAÛLLS

El pinar que hi ha a Es CaÛlls, a l'altura de l'autopista d'Inca, la seva part dreta venint de Palma, va sofrir un incendi, es cremaren un parell de quarterades de pinar i garriga, hagueren d'intervenir el bombers del C.I.M., la Guàrdia Civil i la Policia Local de Marratxí. L'incendi va començar devers les tres de l'horabaixa.

L'ESTACIO DEL TREN SERA ADECENTADA

A la fi pareix esser que l'estació del tren, que actualment està en un estat denigrant, serà adecentada a més de construir-s'hi un aparcament per a cotxes.

UNA SORTIDA PERILLOSA

La sortida del polígon industrial de Marratxí, cap a Palma a l'altura de la benzinera, és un perill constant ja que malgrat haver-hi un "STOP", són molts els cotxes que no respecten aquest senyal i envaeixen la carretera d'Inca de qualsevol manera, amb el perill que això suposa, donada la manca de visibilitat dels vehicles que és dirigeixen cap a Palma.

AUTOSERVEI CA'N CROSTA

Pollastres a l'Ast

Tenim

C/ Major, 96

60 22 59

Pòrtol

Forn des Pla de na Tesa

* Ensaimades

* Tortades

* Salats

* Dolços

C/ Son Alegre, 1

60 01 79

Es Pla de na Tesa

De sa Cabaneta

10 ANYS DEL "MITJORN"

El conegut i popular grup de teatre cabaneter "Mitjorn" ha acomplit el seu desè aniversari. Cal resaltar que és una de les poques entitats culturals mallorquines que du tants d'anys d'existència amb èxit.

Enhorabona!

HA COMENÇAT UN NOU CURS

Com cada any per aquest temps, el grup d'esplai Es Campet de Sant Marçal recobra el ritme de les activitats reunint-se cada dissabte durant el curs. Aquestes activitats van dirigides a tots els al.lots a partir dels sis anys; de fet tot comença dissabte dia 19 d'octubre a les deu i mitja. Aquest curs comença amb nova saba dins l'equip de monitors, ja que en trobarem uns que després d'una temporada de descans tornen, i altres que per primera vegada hi participaran.

Flors Julià

JULIÀ RODRÍGUEZ
Majorista en flors i plantes
naturals i artificials

C/ Rocinante, 18 Tel 42 85 44 Son Ferriol

ENTREVISTA A Mn GUILLEM RIGO

Neix a Santa Eugènia el dia 6 d'Abril de 1940.

Entra al Seminari als dotze anys i s'ordena sacerdot el dia 19 de Juny de 1966. Ha estat com a vicari dos anys a Montuiri i dos a Campos, i com a rector set anys a Montuiri, tretze al Coll d'en Rebassa, i ara en porta un a Pòrtol.

Pòrtula.- Li ha estat difícil integrar-se al poble?

Mossèn.- Cada poble té les seves característiques específiques, i és molt diferent un suburbi de Ciutat com és Es Coll d'un poble com pugui ser Pòrtol, però de totes maneres, com que vaig néixer a un poble i he treballat molts d'anys a diferents pobles, no ha estat difícil la integració al poble.

P.- Quina primera impressió li va causar la parròquia i el poble en si mateix?

M.- La meua primera impressió va ser bona, però crec que en certs aspectes és millorable. Hi ha una mancança de comunitat i fa falta una major integració al poble per part de tots els seus habitants, i no creure que la parròquia és el capellà, sinó que la parròquia som tots i cada un de nosaltres.

P.- Ha respost el poble a les seves expectatives?

M.- No hem de donar massa importància a les expectatives, perquè amb elles no es construeix res. S'ha de passar a l'acció i la veritat és que hi manca una major participació de tots i una organització de la mateixa.

P.- Creu que la feina d'un prevere s'ha de reduir només al recinte de la parròquia o que en canvi s'ha d'estendre per tot el poble?

M.- No podríem parlar mai d'integració quan un s'ha quedat tancat dins allò que comprèn l'edifici parroquial; tothom ha de tenir lloc a l'església, l'església catòlica no és de cap manera exclusivista sinó que està oberta a tothom, fa falta descobrir la il·lusió de ser poble. La idea d'església és una idea de comunitat i de comunió i per tant no ens podem tancar dins nosaltres mateixos sinó que ens hem d'obrir als altres. Cal que cada un de nosaltres trobi dins l'església un pla per a la seva realització personal dins el marc de l'evangeli.

P.- Li resulta difícil dur endavant altres tasques endemés de la de prevere?

M.- No, de cap manera. Les tasques parroquials de Pòrtol, no absorbeixen tot el dia dins el treball d'un home. I si fos necessari, es a dir, en cas de que hi hagués un nombre d'activitats a la parròquia que cubrés tot aquest temps, aquesta sempre serà primer que l'altra ocupació. La feina dignifica la persona. Hi ha molts capellans que realitzen feines complementàries a la pròpia de la parròquia i no per això deixen de creure en la seva feina pastoral. Aquests tipus de feina són bones sempre que no destorbin la principal que és la parroquial.

P.- Com veu la realitat juvenil de Pòrtol?

M.- No és gaire diferent a la d'altres pobles, hi ha un grup que treballa desinteressadament per dur endavant tasques positives per a la parròquia i pel poble, amb il·lusió, adoptant una actitud cristiana. I també existeixen altres joves igualment creients que estan una mica desconnectats d'aquestes tasques. Tot és paral·lel amb la generositat de la persona.

P.- Creu que els joves necessiten de l'església o que en canvi la veuen com un símbol de la paràlisi intel·lectual i l'estancament mental dels majors?

M.- El jove és inquiet per naturalesa, i el que veu amb els seus ulls són unes estructures anticuades i fora de lloc. Els joves creuen i tenen fe, però és necessària un església jove per a ells, amb les portes més obertes, i sense la visió dogmàtica i fiscalitzadora que fins ara se'ls ha presentat. Potser l'església no sap arribar als joves. Una institució que ja porta vint segles de funcionament és mala de moure per adaptar-se a una època en concret, i si els joves han d'esperar a que canviï, ja no seran joves quan els arribi l'hora.

Els joves han d'experimentar per ells mateixos, els seus propis errors, perquè així puguin aprendre i no tornar a fer-los. Endemés els joves han d'aprendre que l'evangeli es pot viure sense renunciar a la diversió, als esports... etc.

P.- Creu que els joves "passen" de tota creència?

M.- La joventut creu en un Déu pare i amic, i en un Jesús germà, no en un Déu castigador com ens han presentat fins ara.

P.- Quines activitats impulsa per a la integració dels joves a una església jove?

M.- L'església no és ni jove ni vella, sinó que és de tots. Per començar cal integrar-se a Pòrtol i identificar-se completament amb el poble, cal sentir-se portolans. Perquè sinó hi ha el perill que Pòrtol es converteixi en un poble dormitori de Ciutat, cal cercar la manera d'integrar-se, i això és feina de tots, per això s'hauria d'aconseguir que el jove no hagués de sortir del poble per divertir-se. S'han de programar activitats a nivell parroquial i del poble per a la integració al poble i a la comunitat cristiana i catòlica.

PERFIL PERSONAL

En una paraula,	comunitat
Església igual a:	pintura
Un art:	històrics
Un llibre:	rosa
Una flor:	verd
Un color:	Martin Luther King
Un personatge:	sense preferències
Un polític:	Mallorca
Un país:	Pòrtol
Un lloc de Mallorca:	Rebelión en las aulas
Una pel·lícula:	whisky
Una beguda:	truc
Un joc de cartes:	fideuà
Un plat:	

Des Pont d'Inca

El passat dia vint-i-vuit, en Toni alens i na Francesca Villalonga, veïnats ambdós des Pont d'Inca, varen celebrar les seves noces d'or, acte commemoratiu dels seus 50 anys de matrimoni. Amb motiu d'aquest aniversari es duqué a terme una festa al seu domicili, a la qual hi assistiren gran nombre de familiars i amics del matrimoni. A la celebració no hi faltaren ni les ensalmades farcides ni el gelat d'ametla, així com el bon humor i les ganes de veure's tot al pròxim aniversari.

Gabriel Santandreu

Des Pla de na Tesa

El popular matrimoni des Pla de na Tesa format per Josep Pocoví i la seva esposa va celebrar les seves noces d'argent. Tots els amics i parents es reuniren al voltant de la parella per brufar amb ells la celebració dels vint-i-cinc anys. Per molts més i enhorabona.

Alfonso XII, 6
60 29 06
Es Figueral

(CARTES OBERTES)

<<< plana 2

darrers anys de legislatura municipal he estat el polític que més ha cobrat a l'Ajuntament de Marratxí.

I com d'això hi ha constància en el propi ajuntament sobre comentaris i comparacions malintencionades que només reflecteixen un pseudo-revanxisme de mentalitats ridícules.

Amb els justificants en mà dels darrers dotze mesos i sumant i dividint surt una mitjana bruta mensual de 85.688 pts., (inclòs íntegrament en la meua declaració de la renda).

Sense tenir dedicació exclusiva, passava a l'ajuntament no menys de sis hores diàries, a més de les corresponents reunions, comissions i plens dels horabaixes. Aquest matí de feina - i no passava la llesca- em suposava una dieta aproximada de 2.100 pts.

¿ Què el sistema podia ésser confús i què qualcú podia caure en la temptació que per una "passada matutina" per l'Ajuntament es pogués anotar una dieta? Allà ell o ells amb la seva consciència i la seva honestedat, però en línies generals es cobrava el sistema de "tant fas, tant guanyes".

Per ventura el nou sistema obehirà a qualque remordiment, no ho sé, ni francament em preocupa, el que sé és cert és que aquesta corporació haurà de destinar 15.800.000 pts per pagar els 17 regidors en les distribucions que es varen acordar. A l'any 1.990 per aquest mateix capítol foren 8.700.000 pts.

Estic totalment d'acord que un polític, que elegeix lliurement ésser útil al seus veïnats, ha de rebre a canvi una compensació, que no hem de confondre amb un sou extra, si manté les seves ocupacions quotidianes, i evidentment, just per la tasca que desenvolupa. Tots sabem que a un equip de futbol, cada jugador té el preu de la seva vàlua i capacitat, i no per aquestes diferències deixa de ser un equip.

Vull deixar clar que ni tenc "sa coa de palla", ni represent a cap company de l'antiga corporació, l'única intenció personal ha estat aclarir dubtes de xifres, insinuacions i malentesos que el tema dels sou dels regidors han aixecat

Antoni Montilla,

ex-regidor de l'ajuntament.

COMUNICAT DEL PSM DE MARRATXI

El PSM de Marratxí ha fet arribar a l'ajuntament dos escrits de protesta per la deixadesa i manca d'atenció del nou consistori davant dos fets puntuals però que afecten diàriament molts de Portolans i Cabaneters.

El primer escrit fa referència a l'estat lamentable amb què es troben els carrers de "Ses Rotes". El fet no tendria massa més importància si no fos que formen part del circuit diari que fan moltes mares i pares per acompanyar els al.lots a escola, sobretot si han d'anar de l'escola vella a l'escola nova o viceversa. A més del mal estat general amb què es troben aquests carrers, -oblidats de la mà de déu i de les de la brigada municipal: l'asfalt, ple de punxes, és un foradador de bicicletes, a més les herbes hi creixen a voler- hi ha tres punts negres que a parer nostre s'havien d'haver arreglat abans que començàs el curs escolar. Els dos primers són a les cantonades dels carrers Reverend Joan Vich, i Romaguera amb el carrer Major. El primer, sobretot, ple de clots i on l'asfalt està tot alçat. Però on potser el problema és més greu és al carrer Bonavista on, a més dels múltiples clots i forats, hi ha un redol, just davant l'escola, on l'asfalt està tot alçat que el fa intransitable.

El segon escrit fa referència a l'escoleta de Sa Cabaneta. Com tothom sap, una de les primeres mesures del nou consistori- que no és tant nou- fou suspendre les obres de la plaça de Sa Cabaneta. Sense entrar en una valoració d'aquesta actuació, creim que l'ajuntament hauria d'haver fet tancar la plaça perquè així com està és un perill pels al.lotets que van a escola. No s'ha d'esperar a què passi cap accident per posar remei a un mal que a hores d'ara costa tant poc d'arreglar.

Pensem que un ajuntament eficient i transparent que vol fer camí vers el progrés no ha de començar la seva tasca deixant d'arreglar les coses que afecten la vida diària dels conciutadans. No és excusa el poc temps que fa que hi són perquè altres coses més electoralistes i més lucratives les han duites a terme (festes als distints nuclis, pujada a Lluç).

Opinió**HISTORIA NOVA AMB CONCEPTES VELLS**

Quan per les festes de Sant Marçal juntament amb el programa de festes vàrem rebre una salutació del nou batle hi va haver una frase que em va cridar l'atenció. Deia, si fa no fa, que s'inaugurava una nova etapa "històrica" a Marratxí. No li vaig donar massa importància car vaig comprendre que l'expressió era fruit de l'eufòria dels guanyadors. La vaig trobar, això sí, un poc pretensiosa.

Dic tot això perquè una de les primeres decisions que va prendre el nou consistori -nomenar batles pedanis- no es va diferenciar gens de les preses per anteriors consistoris.

Tant jo personalment com el PSM estam a favor de la descentralització administrativa i per tant creim en la figura del batle pedani, ara estam en contra dels batles pedanis com a figures eminentment decoratives. Perquè la seva tasca sigui efectiva cal que el poble sàpiga quines són les funcions i les atribucions d'aquests batles. En teoria pareix que les seves funcions són la de vehicular les peticions, problemàtica etc etc dels veïns del nucli amb l'ajuntament. Es a dir, servir d'interlocutors. I jo em deman ¿ Com ho poden fer aquesta gent que han nomenat si no saben les faves que es cuinen dins l'ajuntament?

¿ Com poden servir d'interlocutors si no són presents en les discussions, debats, decisions que pren l'ajuntament? A qualsevol ciutadà normal, no li és més còmode, ràpid i efectiu anar directament a solucionar el seu problema o la seva petició a la Casa de la Vila?

Creim que la solució no és aquesta. Si es vol que els batles pedanis siguin efectius cal que siguin nomenats per a tals funcions regidors electes que visquin en el nucli que representen ja que a més de conèixer-ne la problemàtica específica saben de primera mà quin tipus de solucions són factibles perquè són dins l'ajuntament. També caldria, com he dit abans, definir quines funcions tenen aquest batles pedanis.

Si no és fa així, els batles pedanis són, com ho eren a anteriors legislatures, meres figures decoratives. I vistes les persones triades pareix que el seu nomenament no s'ha fet en funció de l'efectivitat que puguin donar sinó simplement per satisfer "deutes de campanya", és a dir, per gratificar aquelles persones que d'una manera o d'altra han col.laborat en tal o qual candidatura, per satisfer, afalagar i enllepolir els amiguets que els han ajudat a guanyar les eleccions. Essent així pot passar que qualcú vagi a veure al seu batle pedani i se'n torni com madò Moreia, això és amb un dit a n'és cul i s'altre a s'orella....

RAFEL CRESPI I RAMIS

QUATRE PREGUNTES als polítics de Marratxí

- 1- Com has passat les vacances d'estiu?
- 2- Quin és el vostre projecte polític per a aquesta tardor?
- 3- Quina alternativa creus possible enfront del tancament de Ràdio 4?
- 4- Independència, Federació, Autogovern, Autonomia?

Miquel Bestard (UIM)

1) No he tingut vacances. Ara agafaré 15 dies de l'empresa, però els dedicaré a l'alcaldia; tenim el motor en marxa però hi ha afers pendents i mirarem de posar-nos al dia.

2) Tirar endavant amb els temes pendents. Prioritzarem la plaça de sa Cabaneta; hem d'acabar d'enllestir la qüestió sanitària a una sèrie de llocs (Pòrtol i Sa Cabaneta, sobretot). La plaça de sa Cabana també s'acabarà. La qüestió de la neteja del poble és urgent i preocupant.

3) Es un tema que n'hem de parlar; no ho deix descartat. Es un tema que s'ha de tractar amb el partit i veurem què hi troben.

4) També ho tenim pendent. Ens fa falta posar-nos d'acord des del partit.

Martí Serra (PSOE)

1) No n'he tengudes. Les he passades fent feina a l'Ajuntament a partir del vint de juny fins al 20 de juliol.

2) En aquests moments consolidar la reestructuració sanitària, que funcioni correctament. Creim que és bàsic la reorganització de l'Ajuntament per donar bons serveis als ciutadans i la neteja de tot el terme de Marratxí fins al punt d'establir un pla de rehabilitació i embelliment per a cada nucli de població. També planificarem i projectarem el pla de pistes poliesportives i redactarem els pressuposts per al 92.

3) Creim que és bàsic i hi ha dues alternatives: que el govern balear assumeixi la normalització plenament i, com a municipi, fomentant l'interès de crear una ràdio municipal. Pensam donar suport a una iniciativa tipus ràdio 4 i ho proposarem a altres municipis per dur-ho endavant conjuntament.

4) Autonomia i Federació. Crec que darrerament ha esclatat una moda independentista

que a la URSS és excusable per haver viscut un règim totalitari i les nacions que hi havien viscut forçades dins ella han vist la manera de fer-se independents. Però això s'ha escampat a altres bandes. Crec que la independència no afavoreix el creixement ni el progrés dels pobles i pens que és millor anar junts i progressar conjuntament seguint el model, per exemple, de la Comunitat Econòmica Europea, alhora de mantenir una autonomia que permeti les pròpies tradicions i cultura.

Pere Amengual (PPUM)

1) He procurat estar el més possible amb la família perquè, sobretot els nins, em veuen poc degut a la feina. Hem procurat disfrutar de la mar, concretament a Alcúdia a on un amic meu m'ha deixat un apartament. D'altra banda he procurat abstreure'm del màxim de problemes per poder reflexionar amb tranquil·litat sobre la campanya electoral passada, el resultat de les eleccions i el futur polític meu, personal, i el de la Coalició PPUM.

2) Hi ha un objectiu primordial i, de moment, únic que és parlar entre els components del grup PPUM i especialment entre els 6 regidors per decidir i aclarir l'estratègia d'oposició que hem de fer. Degut a les vacances ens hem vist molt poc i no tenim una estratègia definida.

3) Hi ha d'haver una política ben definida a favor de la nostra llengua i de la nostra personalitat. Per part del govern autònom hi ha d'haver una decisió clara a favor d'una política lingüística promocionant mitjans de comunicació en català (diari, ràdio, TV).

4) Trob que el poble de les Illes té dret a l'autodeterminació i a la independència perquè té unes característiques especials que el defineixen: llengua, història i cultura pròpies; ja va ser regne en altre temps. Crec que aquest dret, com a mínim, s'ha de reconèixer per tots els qui viuen en aquestes Illes. Agradi o no agradi és així. Tenc la idea que així com hem vist a través de la història diferents fases: família, tribu, ciutat, imperi, nacions, estat... crec que ens tocarà veure com els estats desapareixen com a tals i tornaran néixer nacions petites i seran reconegudes pels qui les habiten, i l'estat quedarà com una superestructura. Tenim dret a això, però no implica que d'avui a demà ens declarem independents. Faltarà veure com voldrà exercir aquest dret el poble (sols, en federació, dins l'estat català, dins l'espanyol o dins l'europeu).

Rafel Crespi (PSM)

1) Les he passades llegint novel·les, escrivint articles i narracions; he anat per l'hort, al safareig i he intentat descansar un poc l'esperit per intentar afrontar el curs escolar amb noves forces.

2) Consolidar el grup que es va presentar a les eleccions. Fundar una agrupació local del PSM a Marratxí per tal que la gent se'n temi que el PSM no són unes sigles que es presenten cada quatre anys, un poc a la correguda, sinó que és un partit que a Mallorca creix i que també es vol implantar a Marratxí per obtenir els resultats obtinguts a la resta de l'illa. Això implica fer un seguiment de la tasca municipal així com també de la resta dels problemes que pugui tenir el terme.

3) El PSOE no té massa interès en l'ús públic del català, això és evident. Hi ha un manament aprovat pel Parlament de les Illes Balears que instava el govern central a concedir freqüències a emissores fetes en català. Fa uns tres anys hi va haver les darreres concessions i aquest manament del no es va tenir en compte. Ara, a més, adduint raons pressupostàries com si no hi hagués res més deficitari en aquest país - per exemple l'Expo- tanca l'única emissora que emet íntegrament en llengua catalana. L'única alternativa és que torni obrir Ràdio 4 bé directament o bé cedint la freqüència a alguna entitat o consorci preocupat per la normalització lingüística i que, a més a més, el govern garanteixi la viabilitat econòmica del projecte.

4) Autogovern i tot dret cap a la independència. Autogovern i el dret de decidir per tu mateix el nostre paper dins Europa.

Pere Munaret (CDS)

1) Ja sabeu que faig feina a l'aeroport i durant l'estiu és quan tenim més feina, però he tingut la sort d'agafar quinze dies i hem anat a Cancun. He estat totalment relaxat, llegint i navegant.

2) En aquests moments estic un poc pendent del que passi al Congrés nacional del CDS. En aquest moment no sé què passarà; estam a un moment crític i el que faci dependrà del partit.

3) Lluitar en conjunt amb totes les forces polítiques de les Illes, aunar esforços entre tots per evitar aquests problemes en un futur.

4) Indiscutiblement autonomia. No crec en independències ni en estats federals. Ha de ser Espanya i cada regió ha de tenir la seva pròpia autonomia i la seva pròpia imatge.

Lamentam no poder-vos oferir les opinions del representant d'IU, però ens ha estat impossible contactar-hi. Esperem tenir millor fortuna en properes ocasions.

MARRATXI, UN PATRIMONI AMENAÇAT

Fotos: Tolo Aguilar

Els foners de l'Edat del Bronze mai no es devien pensar les voltes i revoltes que farien les "civilitzacions" posteriors per mor de les seves construccions, tan si eren les del primer bronze, tallades dins la pedra, com si eren les que vengueren més tard donant nom a l'època talaiòtica.

Durant molts d'anys ningú no en va fer massa cas. Hagué de venir una època romàntica per revaloritzar les deixalles del passat i començar llur estudi i catalogació. El poble ho tenia clar -encara li té, de fet-; tot allò eren coses "de moros", etiqueta ràpidament posada a qualsevol cosa amb olor d'antigor.

Als anys seixanta hi hagué una llei que declarava monument "nacional" tot allò que el poble tenia classificat com a "moro" i encara qualche cosa més. L'Estat espanyol, mitjançant la mateixa llei, encarregava als ajuntaments la custòdia i conservació de tots els vestigis prehistòrics que campaven pels respectius municipis: talaiots, murades, camins, coves, basses...

A Marratxí, com a molts altres municipis de Mallorca, els degué passar per alt aquesta llei. O se l'han fumada esportivament durant trenta anys. Aquest fet no passaria d'anecdòtic si l'esperit del tema no ens indicàs que, al marge de la qüestió estrictament legal, topam amb una qüestió d'art, d'història,

d'estètica, de sensibilitat... de Cultura, en definitiva. La quantitat de monuments que s'han destruït o s'han fet malbé per incompetència de les autoritats de torn passa de mida. I es tracta d'un patrimoni irrecuperable.

El mes passat anunciàvem que l'Ajuntament de Marratxí havia iniciat el procés de protecció de la cova pretaiolítica de Son Caulelles, el monument prehistòric més important del terme, gairebé l'únic. El text de la Comissió de govern diu així:

"... s'acordà per unanimitat realitzar una modificació puntual de les normes subsidiàries catalogant la cova prehistòrica i els terrenys adjacents a l'haver un monument històric-artístic inclòs en el catàleg d'edificis i elements arquitectònics protegits de Marratxí, mantenguent els oportuns contactes amb el senyor Bordoy del Museu de Mallorca, per determinar la protecció necessària."

Encara que ho hem intentat no hi ha hagut manera d'esbrinar la intenció exacta ni l'abast real d'aquesta mesura. A l'Ajuntament ens han desconcertat totalment. Ni un bri d'informació. El batle no en sap res, el primer tinent de batle i el delegat del medi ambient, tampoc; i el regidor de Cultura s'ha limitat a dir que "estava en mans dels tècnics". Res, en definitiva.

I seria necessària una informació total, la iniciativa de la qual hauria de partir, per exemple, del regidor d'urbanisme per tal de donar a conèixer el projecte de protecció, les passes fetes i les previstes, el calendari d'actuacions, els contactes amb el propietari i la solució de la propietat, les mesures concretes que es pensen dur a terme...

En aquest sentit, i tenint en compte la importància i transcendència del tema, la manca d'informació resulta inexplicable.

Com són inexplicables tantes altres coses. Tal vegada és una constant de la política. Es el cas, per exemple, de la persistència del procés urbanitzador a Marratxí, que s'ha arribat a convertir en una veritable epidèmia. Es curiós veure que molta gent -inclús entre la classe política- diu que no hi està d'acord i no ho vol, però les urbanitzacions proliferen i es multipliquen. Tant les legals com les il·legals. Ambdós sistemes contribueixen a ofegar els nostres pobles, a fer més dens, dificultós i perillós el trànsit i a omplir de ciment i formigó el que queda de la mare terra. I els dos presenten problemes derivats de la mala gestió dels anteriors consistoris (per emprar una qualificació suau i benèvola) i de l'interès purament especulatiu, ambicions sense mesura ni escrúpols dels promotors. Al Pont d'Inca nou, per exemple, pateixen tota una sèrie de problemes d'infraestructura que fan que l'Ajuntament no recepcioni totes les fases, però l'empresa promotora fa estona que ha desaparegut, enduent-se els guanys i deixant la brutor per als demés; en aquest cas al municipi, o sigui al poble. I a altres bandes igual. I hom intueix que amb el cementeri privat passarà el mateix. Ara hi ha moltes corregudes, i declaracions d'interès social, i canvis de projectes inicials. Massa interessos i massa forts; amb molts de peixos grossos aficats en l'empresa que tapen ràpidament les pressumptes irregularitats. Però un cop venut tot i havent fet el negoci, què passarà? Marratxí s'haurà de quedar el mort -que farà més pudor que CARMA- i hom no sabrà a qui demanar responsabilitats. Tal com ara passa

L'impactant futur de Marratxí ("Bon Sosec" des de l'aire)

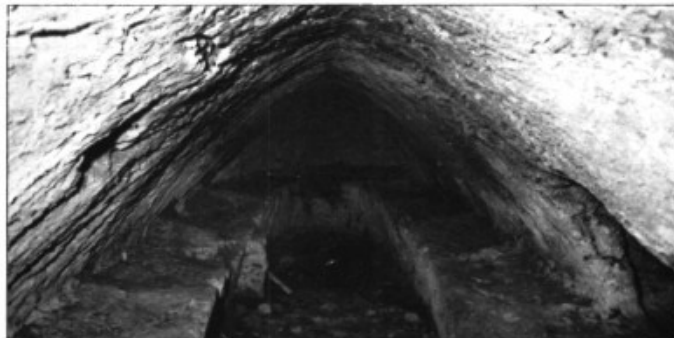
amb una sèrie de casos que s'amplia dia a dia. Ni tansevilla sabem com quedaran les minvades contraprestacions oferides inicialment. Amb tot, ens queda una possibilitat. Encara que no se n'ha sabut res més i no coneixem l'estat actual del seu procés ens queda l'esperança del recurs de reposició presentat pel PSOE-Marratxí el passat abril contra la llicència d'ampliació d'obres.

Fins ara únicament hem parlat de les coses que s'han fet passar per legals. La xifra d'urbanitzacions incontrolades més o menys conegudes passa de vint-i-cinc. Que no és dir poc. I les mancances que s'hi puguin observar també les haurà d'assumir el poble de Marratxí. I els urbanitzadors, mentres, feina feta, butxaques plenes i a viure, que són dos dies! I els maldecaps per als demés.

Tant a Miquel Bestard com a Martí Serra, batles durant aquests quatre anys, els haurà tocat una mala papereta. Molts dels mals de cap seran per a ells si volen fer les coses bé. L'herència deixada pel seu predecessor serà una prova de foc per al seu temple, ganes de fer feina, il·lusió i bones intencions. Tendran totes les oportunitats del món per demostrar si llurs promeses electorals eren de cor o només de llengua.

A la vista de la progressiva degradació del patrimoni mar-ratxiner la mesura de protegir la cova era ben necessària. Des d'aquestes planes ha estat proposada constantment i fa uns anys es va aconseguir que es tancàs l'entrada, acció que en aquests moments no serveix de res perquè hi manca el pany. De tota manera encara no basta; s'han de fer més coses.

Entre d'altres, per exemple, és del tot necessari reivindicar el *Catàleg d'edificis protegits*, un dels pocs encerts de l'anterior consistori que no s'ha tengut gens en compte. Aquest Catàleg conforma un conjunt d'edificis, cases i elements arquitectònics que constitueixen un valuós patrimoni per al nostre poble. Després de fer el Catàleg no hi ha hagut la decisió política de fer-lo complir, respectant les indicacions de conservació i de restauració que conté.

Aquesta passa hauria de ser l'inici d'una veritable presa de consciència envers tota una sèrie de valors de Marratxí greument amenaçats. Si avui és la cova, demà haurien d'esser els altres monuments, les cases d'arquitectura secular, amb trets distintius, i fins i tot la mateixa terra, l'entorn natural i la llengua; el conjunt de la nostra personalitat, en definitiva, que desapareix amb alar-mant rapidesa. Podem repetir una vegada més que, encara, hi som a temps. Si no badam.

LA REDACCIO

Esportula

HAN COMENÇAT LES COMPETICIONS PELS EQUIPS DE FUTBOL DEL TERME

A partir del mes d'octubre s'han iniciat les competicions de les distintes categories del futbol base, úniques que faltaven per completar les lligues del futbol balear. Aquest any ha començat amb distintes novetats, una d'elles és la incorporació dels equips de l'Sporting Sant Marçal i de la U.D. Es Pla de Na Tesa al campionat del futbol 7 (benjamf).

L'altra novetat és que en les categories de tercera regional amateur i juvenils, on hi competeixen els equips de l'Sporting Sant Marçal, s'ha canviat el sistema de puntuació, per afavorir el futbol i que els equips cerquin la victòria des del principi. L'equip que guanyi a fora del seu camp sumará tres

punts, els equips que empatin a zero cap punt, i un punt per hom si empaten a més d'un gol. En cas de victòria de l'equip local serà com sempre de dos punts.

Esperam que la temporada que ha començat es dugui amb disciplina i esportivitat, que la violència no aparegui pels nostres terrenys de joc ni a les graderies, si es guanya que s'aplaudeixi i si es perd saber acceptar la derrota. Desitjam que el sacrifici del directius, tècnics i jugadors que fan tan bona feina es vegi compensada al final de la lliga ocupant el lloc més alt possible dins la taula classificatòria.

L'ACTUACIO DELS EQUIPS DINS LA SEVA RESPECTIVA CATEGORIA.

PREFERENT

Coordina aquesta secció: TOMEU POU

(Col.labora:Pep Lluís Lupiàñez)

El C.D. Marratxí, du jugats sis partits de lliga i es troba classificat per la meitat de la taula classificatòria. El més destacat és l'esperit de sacrifici i disciplina dels jugadors que s'entreguen a cada partit, ja que dins aquesta categoria hi ha una gran igualtat entre els equips participants, ningú es pot dormir ja que a les primeres de canvi es poden veure tant a baix com a alt de la classificació.

SEGONA REGIONAL

De l'U.D. Es Pla de Na Tesa, poques coses bones podem dir, ja que es troba a la cua de la classificació i sense haver guanyat cap partit ni tan sols empatat.

TERCERA REGIONAL

L'Sporting Sant Marçal tampoc ha guanyat cap partit i igual que el nostre representant a la segona regional es troba al darrer lloc de la classificació amb zero punts. Esperam que els dos equips recuperin el terreny perdut i poc a poc comencin a remuntar llocs dins la classificació de les seves respectives categories.

AIXI FOREN ELS RESULTATS DEL MES DE SETEMBRE

PREFERENT

MARRATXI 1 SANTANYI 1

El debut davant l'afició responsabilitza els jugadors locals, actuant nerviosos per voler quedar bé.

ESPORLES 2 MARRATXI 0

L'equip esporlerí no guanyà al Marratxí, sinó que fou el Marratxí el que perdé el

El Marratxí, equip millor classificat

BAR CAS FERRER

Local social C.F.S. Cas Ferrer
Penya Mallorquinista *Ets Amics de Marratxí*
Patrocinarà el Trofeu dels dos equips i
porters menys golejats de futbol-sala

Avinguda Antoni Maura

ES PONT D'INCA

Tel 60 07 32

Restaurant
Cas Carbone

(DIMARTS TANCAT)

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuïri

partit.

MARRATXI 1 ANDRATX 1

Un gran gol de falta de Tià Frau. L'Andratx empatà quan faltaven cinc minuts.

LA UNION 1 MARRATXI 1

Gran debut de Miquel Coll a la porteria del Marratxí, essent la figura del partit, A la segona part el Marratxí va esborrar l'equip local del camp.

SEGONA REGIONAL

ES PLA DE NA TESA 1 BUNYOLA 5

El resultat ho diu tot.

S'HORTA 2 ES PLA DE NA TESA 0

L'equip local guanyà bé al nostre representant.

ES PLA DE NA TESA 2 ALGAIDA 3

Derrota per la mínima del Pla de Na Tesa.

TERCERA REGIONAL

CONSTANCIA 7 Sp. St. MARÇAL 1

Molta diferència d'un equip a l'altre.

S.S. MARÇAL 1 PLAYAS/CALVIA 5

L'equip local fou inferior a l'equip visitant.

ANDRATX 1 Sp. SANT MARÇAL 0

Bon partit de l'Sporting però al final resultat injust, ja que l'equip guanyador havia d'esser l'Sporting.

Sp. SANT MARÇAL 2 CAMPANET 4

No es poden desapropiar tantes ocasions de gol. L'equip campaneter molt positiu davant porta, de cinc xuts quatre gols.

VUIT PREGUNTES AL PRESIDENT DE L'SPORTING SANT MARÇAL

Toni, que t'ha duit a tornar a la presidència de l'Sporting Sant Marçal?

Em varen venir a demanar si volia ajudar-los un poc, en vista que ja havia estat president i a més em sent els colors, vaig acceptar novament la presidència del Club.

Com veus el futur del Club?

Hi ha il·lusió en la gent que actualment formam la Directiva, i crec que tots junts i fent feina podrem aixecar poc a poc el Club.

Quins són els teus objectius dins l'Sporting Sant Marçal?

L'objectiu és anar pujant els equips i mirar de quedar el millor possible.

Ets partidari de la fusió amb el Marratxí?

Sempre n'he estat partidari, però per una causa o l'altra el Marratxí pareix que no hi té interès, ja que hem començat les converses però no han arribat mai a bon fi.

Amb quines ajudes compta el Club?

Amb poques, amb les ajudes dels pares i les de qualque soci. Hem arribat a l'extrem que per poder mantenir l'equip de tercera regional els jugadors han col·laborat fent una aportació de dos socis cada jugador.

Que demanaries als pares dels jugadors?

Que tots col·laborassin tant a la part econòmica fent-se socis del Club, i que al menys ajudassin en la mesura de les seves possibilitats al Club. Com per exemple desplaçaments, etc.

Com veus el futbol actual?

El veig molt decaigut, ja que per part dels aficionats no acudeixen a presenciar els partits i per part dels jugadors en arribar a certa edat hi ha un passotisme i no tenen motivació per fer esport sinó simplement empren el futbol per passar l'estona.

Quina opinió te mereix la manca d'assistència al camp de futbol?

Queda demostrat que si els pares o aficionats que tenen part interessada no vénen, que han de fer els altres?. Avui per avui pareix que la comoditat i tenir lo que volen a casa, a qualsevol hora tenen partit per la Televisió i la gent no acudeix al camp.

RESULTATS DELS EQUIPS JUVENILS

SEGONA REGIONAL

PLA DE NA TESA 2 LA UNIO 4
SANT GAIETA 3 PLA DE NA TESA 1

TERCERA REGIONAL

LA PORCIUNC. 4 Sp St MARÇAL 4
S.S.MARÇAL 2 PENYA ARREBAL 3

**Carnisseria i Xarcuteria
CA S'ALGAIDI**

Direcció: Tomeu i Maria

C/Oleza, 136 Tel 60 20 55 SA CABANETA

FORN - PASTISSERIA

BON JORN

Patrocini del trofeu al jugador més regular del
C.D. Marratxí

ADMETEM ENCÀRRECS

C/Queipo de Llano, 8 79 75 72 Pòrtol

PRESENTACIO DEL CLUB CICLISTA "SIURELL" DE SA C ABANETA

El dia set de setembre es feu la presentació del nou equip ciclista de Marratxí "Siurell", el qual té la seva seu social a Sa Cabaneta, a l'hamburgueseria bar *Es Siurell*.

L'acte de presentació consistí en una cursa de vint-i-cinc voltes per un circuit tancat dins els carrers de Sa Cabaneta. Fou una cursa molt bona on poguérem veure de tot i molt i l'humor no va faltar entre els participants. Hem de dir que hi ha corredors que de boca ho guanyen tot, però a l'hora d'estrènyer no saben on hi ha els pedals. Les primeres voltes foren per estudiar el terreny. El primer en començar l'atac fou el nou delegat d'esports que des del cotxe de la policia municipal va agafar la capçalera de la cursa fent sonar la sirena perquè sabessin que anava el primer. Per darrere hi anava el gros dels corredors que s'anaven picant un a l'altre; varen veure en Toni Escarrer a un revolt que agafava un poc d'avantatge al grup sense adonar-se que el

grup el deixava fugir. I com a tota cursa de categoria i com manen les regles no hi podien faltar les caigudes, la més sonada de les quals fou la d'en "Far-Fan"; no passà res i continuà.

Arribam al primer Sprint que fou guanyat per Biel Gomis, de quinze anys. A una de les voltes ens en temérem que faltava un corredor, que no era altre que en Vicenç, que segons diuen entre volta i volta s'havia aturat a berenar a ca sa sogra, continuant amb panxa plena la carrera i com si fos un Eddy Merck va agafar el gros dels corredors que no s'havien aturat, i naturalment amb panxa plena es posà el primer, però només fou l'arrencada de cavall i la continuació d'ase. I continuam amb la cursa. A qualche volta va esser molt bo de veure que la bicicleta de Mateu "Xisquet" es va tornar un ase de ferro i es renegava a tirar endavant. No podem deixar passar per alt les aturades d'en Toni Escarrer, deixava passar una volta i tornava arrencar. També

a les voltes es deixà veure per davant en Tolo "Foguer" i el que més seriosament agafà la cursa fou en Biel Moyà "el mestre". I arriba el segon esclat que pegaren en Tomeu Cerdà, Marcos, i en Gomis que es varen haver de retirar. Gràcies a Déu només fou el retgiró ja que no es feren mal, però la bicicleta d'en Tomeu va quedar feta un munt de ferro. El segon sprint el guanyà el ja esmentat Pep Saez "Far-Fan" i a l'sprint final arribaren a la meta tres destacats, el primer fou Bernat Mesquida, el segon i primer cabaneter Biel Bibiloni "manescal", i el tercer en Pep Saez "Far-Fan", demostrant com es fa una cursa. Al final tots ben contents per lo bé que ho havien passat i lo bé que quedà la presentació, tots recolliren els seus guardons.

Tots els participants varen tenir una gran actuació dins la cursa. Esperem i desitgem que aquest començament doni fruita de bona qualitat i de cada dia vagi a més el Club Ciclista "Siurell".

Biel Bibiloni

Es Siurell

Cafeteria
Hamburgueseria

Local social del Club Ciclista "Siurell"

Nicolau Cotoner, 9

Tel 60 29 67

Sa Cabaneta

Taller mecànic

Sa Cabaneta

Vicenç Coll Canyelles

C/ Rector Llompart, 16

Tel 60 27 27

Sa Cabaneta

Per un

finestró

(Amb l'enhorabona a tots)

Vicenç Sastre aquests dies té exposició oberta a Binissalem. Pobles de Mallorca a plomf.

Margalida Rosselló, de ca s'Alaroner de sa Cabaneta, i Manuel Pérez celebren el primer aniversari de sa filla Conxa.

Rafel Rosselló, de sa Cabaneta, i Maria Lupiàñez, de Pòrtol el dia del bateig de Rafel, el seu primer fill.

Toni "Morenet" i Caterina Canyelles, de ca na Santa, el dia 15 d'agost celebrant els 25 anys de matrimoni. Heu vist rialles més fenomenals?

Miquel Canyelles "Barrancó" i Maria Pizà, de ca na Santa, dia 15 d'agost amb tots els seus nets. Feien el 50 aniversari de noces

Cristòfol Trias Sánchez i Maria Magdalena Comas Jaume es casaren dia 29 de juny.

Maria de les Neus, filla de Miquel Sureda, de sa Bassa, i de Lluçia el dia del seu bateig, 30 de setembre.

El cinquè aniversari d'Antoni Perelló Palou, nét de madò Bet des siurells, de Sa Cabaneta, aquest passat setembre.

Des de la Casa de la Vila

Programa d'Educació d'Adults

Curs 91/92

GRADUAT ESCOLAR

Nocturn, per a majors de 16 anys
Inscripció: CPC Costa i Llobera - Es Liceu

CURS DE CATALA PER A ADULTS

Inscripció: Casa de la Vila - Tenència des Pont d'Inca
Termini d'inscripció: 17 d'octubre. Places limitades
L'horari del curs, l'inici i el lloc es comunicaran posteriorment

CURS DE CERAMICA PER A ADULTS

-Iniciació a la ceràmica
-Perfeccionament per a persones amb coneixements previs
Informació i inscripció: Ajuntament de Marratxí (8 a 14'30)
Escola de Ceràmica (Casa de Cultura/Antic escorxador; dilluns i
dimecres de 17 a 21 h; dijous de 17'30 a 19'30)
Termini d'inscripció: 31 d'octubre

ESCOLA DE MUSICA

Inscripció i informació: Ajuntament
Antic edifici Erica

PATROCINAT I ORGANITZAT PER

Ajuntament de Marratxí
Area de Cultura, Educació i Esports
Gabinet Psicopedagògic i Social

en col.laboració amb

CENEBAD

OCB

APAS dels Col.legis del terme municipal

i

Associacions Culturals i de Veïnats del terme

CURSET D'EDUCACIO VIAL

A partir del 15 d'octubre començarà a tots els centres escolars del terme i comptarà amb una participació total de 1.400 nins, entre primer de bàsica i vuitè d'EGB. Durarà fins al maig del 92. Es organitzat i patrocinat per l'Ajuntament a través de la Policia Local i de l'Area de Cultura, Educació i Esports - Gabinet Psicopedagògic i Social amb la col.laboració de la Direcció Gral de Trànsit.

MARRATXINERS A LLUC

Marratxiners tots plegats ja nos tornam reunir fa vuit anys vàrem venir per primera vegada a fer aquesta a trobada que avui tornam repetir. Amb una fe que jo no dubt avui partiren cap a Lluç molts de marratxiners: Figueral, Es Garrovers Cas Capità, Pla de Na Tesa, Son Ramonell, Pont d'Inquers Pòrtol i Sa Cabaneta. A ningú li ha estat greu visitar la mare de Déu anomenada la moreneta. Sa Banda de música ha dat un concert esplèndid i encertat amb totes ses tocases es músics són esmerats i es públic els ha premiat amb "aplausos" i "porrades". Ball de bot han actuat alegrant es pelegrins homos, dones, nines i nins tothom haurà disfrutat. També s'ha dit ofici amb oferta "incluïda" ha estat tot una moneria qui mes que menys voldria disfrutar-ho més sovint. A la verge hem de dedicar una estrofa i pregària uns li passen el rosari molts la van a visitar tothom "algo" li demana vida i salut, principalment i hi ha moltíssima de gent que ella sempre se'n comana. També li demanarem pels que no són aquí que desitjarien venir i cosa els ho ha impedit. Mos dugui per bon camí donar-nos una bona mà que noltros procurarem prest tornar-la visitar s'enhonabona podem dar als organitzadors i als col.laboradors pel temps que han dedicat i "lo" que s'han esmerat en què tot anàs bé. Aquesta gran germanor que per Lluç s'ha demostrat sa bona organització del nostre ajuntament direm amb agraïment gràcies i fins l'any qui ve.

(Monestir de Lluç, 22-9-91)
SEBASTIÀ ROMAGUERA (Sa Cabana)

Col.laboració

Boires Entintades

ELS AMAGATS POUS DE SAVIESA

Sempre que sentim la paraula "savi" ens vé al cap la imatge d'un senyor que sap moltes coses i que és conegut per la gent, perquè sí no fos conegut per la gent, el més probable és que no sabéssim que és savi. Els nins petits se l'imaginem com un senyor molt major, amb barba llarga, cabells despentinats, vestit amb una bata blanca i tancat a un laboratori de sinistre aspecte tot ple de potets i tubs d'assaig que tiren fum...

Ja de més grans canviem el nostre concepte de savi. Pensam en gent que treballa en els grans centres d'investigació, les grans universitats, empreses de tot tipus, tota la gent relacionada amb les naus espacials i les armes nuclears... i... també pensam en els japonesos tancats tot el dia als laboratoris fent proves i pensant com fer encara més petit allò que requereix fins i tot de microscopi electrònic per poder-ho veure.

No cal dir que molts d'ells surten al carrer, al món exterior, després de passar cert temps als llocs d'investigació i donen a conèixer les seves troballes. N'hi ha que ho fan al moment just, després de comprovar, recomprovar, tornar a provar, mirar i remirar que allò que han descobert o inventat és cert o funciona. N'hi ha, en canvi, que tenen tal pressa per aconseguir la fama i l'èxit que surten abans d'hora dels seus ous... i la seva precipitació els fa caure en la més gran de les vergonyes quan es comprova que no era cert el que deien haver descobert...

Hi ha però un altre tipus de savis. Aquells savis que tenen en la seva ment la saviesa de la vida, de l'experiència i dels anys. Els trobarem a cada racó del país, a cada casa, a cada família. Són aquella gent que ha viscut molt de temps o que, senzillament, "ha viscut molt". Són aquells que saben tant de conreus perquè des de nins han vist créixer el blat als camps. Aquells que saben tanta història no perquè l'han estudiada, sinó perquè l'han viscuda. Aquells que saben tant i tant de Wagner perquè fa molt que l'escollten, el llegeixen, l'investiguen i el gaudeixen... Són els alumnes de l'escola de la vida. Ja diuen que el dimoni sap més per vell que per dimoni...

Els no surten mai a les rodes de premsa, ni a les revistes, ni a la tele, ni escriuen llibres gruixuts que llegeixen altres científics i savis... i algun profà agosarat. No són catedràtics d'universitats amb renom, ni han tengut mestres amb possessió del premi Nobel. No. Però sí tenen en comú amb ells el fet de donar a conèixer tot allò que saben. Perquè l'autèntic savi és generós i no pot morir fins que transmet a un bon deixeble allò que ha après. També és modest, i per això encomana al bon alumne que segueixi investigant per engrandir encara més el coneixement de la humanitat. Els continuadors a vegades són els fills, a vegades els néts... amb una finalitat: assegurar la continuïtat i l'augment dels coneixements acumulats, per així poder fer més grans i fortes les arrels de l'arbre geneològic de la família i de la humanitat en general.

GABRIEL ANGEL VICH I MARTORELL

EL TREBALL BEN FET

Hi ha una propaganda institucional de la Generalitat que m'agrada molt: "La feina mal feta no té futur; la feina ben feta no té fronteres". El publicista ha encertat, sens dubte, amb el missatge, perquè va dirigit a una col·lectivitat -la nostra- que valora la feina, perquè la considera part del seu tarannà.

Les frissors, la manca de qualitat de les matèries primes, la irresponsabilitat, així com una deficient formació dels professionals, són algunes de les causes que ocasionen el producte mal acabat, la feina mal feta. Les deficiències en la nova instal·lació elèctrica de la casa, el mal funcionament de l'aparell de vídeo al poc temps de comprar-lo, les goteres en el nou pis comprat amb suors i un crèdit hipotecari, la negligència del cambrer que ens serveix, la irresponsabilitat del gestor a qui hem confiat determinades gestions, són alguns dels molts exemples de feina mal feta que ens podem trobar. Cert és que existeixen determinats controls de qualitat, certificats de garantia, llibres de reclamacions i centres d'atenció a usuaris i consumidors, però és evident que, millor que qualsevol queixa o reparació, és, sens dubte, evitar que cap incident pugui embrutar la confiança de l'usuari/comprador/client. Una errada, una espifiada, un lapsus, una equivocació, una mala manipulació o una confusió la pot tenir qualsevol en qualsevol moment i per això existeixen, precisament, les disculpes, les reparacions gratuïtes i les compensacions econòmiques. No hauria de ser normal, però, que la feina mediocre pogués medrar al costat de la feina ben feta, perquè, a llarg termini, és tot el sistema productiu que se ressent de la manca de diligència i de professionalitat d'uns.

La feina mal feta perjudica l'economia de tota la col·lectivitat sempre, però molt més directament en determinats sectors productius, concretament en el de "servicis" un sector en el què ens hem/han especialitzat de grat o per força. Vegem un exemple pràctic: Suposem que en un restaurant s'ofereix, a preus oficials, una qualitat mediocre tant en el menú, com en el servei. Es clar que els enganyats clients ja no tornaran a posar mai més els seus peus en tan infame lloc, a no ser que siguin masoquistes, clar. Però si resulta que els clients de qui parlem són turistes alemanys, no sols no tornaran mai més al restaurant esmentat, sinó que, quan arribin a Düsseldorf, diran pestes dels restaurants mallorquins a tot aquell que vulgui escoltar-los. Això perjudicarà, no sols al mal restaurant, sinó a tots els restaurants i, per extensió a tota la indústria i el serveis que depenen del turisme: hotels, cafeteries, ceràmica, oficines de canvi de moneda, agències de viatges, cellers, bancs i caixes d'estalvis, discoteques, supermercats, botigues, perfumeries, taxis, cafeteries,... perquè, de fet, no serà sols un negoci que haurà perdut uns quants clients, sinó tota una indústria.

Convé no oblidar que el treball no sols és una responsabilitat personal, sinó que té una vessant social, especialment quan les interdependències són com en el nostre cas, tan fortes.

ANTONI ROCA

UN POC DE TOT

Per CORREU ens assabenten que:

AMNESTY INTERNATIONAL va organitzar el passat setembre el VIIIè Cicle de cinema de drets humans al Teatre Principal de Palma.

L'APFM ha donat de baixa les revistes "Cercle d'Estudis" d'Alaró i "Sant Joan"; per contra, es donen d'alta "Santa Margalida" i "Damunt, Damunt" de Sant Joan. L'Associació també s'adhereix a la campanya rebutjant el tancament de "Ràdio-4" i "Informatiu del vespre" de TVE a Balears i demanant la reobertura.

COANEGRA celebra el desè aniversari de la revista. Ens conviden a la conferència de Sebastià Verd sobre "Present del mitjà de comunicació a Mallorca". A Santa Maria del Camí, edifici municipal de la Plaça Nova, dia 4 d'octubre a les 21 h.

Enhorabona, rogelios!

LLOSETA, revista del poble homònim, va presentar el número 100 el passat setembre amb l'actuació de la Coral Miquel Tortell de Muro i de la Coral Llosetina.

L'XI FESTIVAL INTERNACIONAL DE TEATRE organitzat per l'Ajuntament de Palma oferí El camí de la Meca, d'Athol Fugard a finals del mes passat.

El Centre de Cultura Sa Nostra organitza l'exposició El PICTORIALISME FRANCES entre el 19 de setembre i el 26 d'octubre.

PREMIS CIUTAT DE PALMA 1991. Bases de les convocatòries corresponents a literatura (novel·la, poesia i relat breu. Fins 22 XI), fotografia (millor conjunt, millor fotografia b/n, millor fotografia color. Fins 27 XII), periodisme (fins 10 I 92), pintura (fins 27 XII), estímul d'activitats artístiques (pintors o escultors balears menors de 25 anys. Fins 27 XII) i beques d'investigació en l'àrea de Cultura (fins 22 XI). Podeu consultar les bases a la Redacció o a l'Ajuntament de Palma.

SERIE MEDITERRANIA és una exposició de gravats de Marcos Irizarry. La podeu veure entre el 17 de setembre i el 16 d'octubre al Centre de Cultura de Sa Nostra de Ciutat.

PUBLICACIONS REBUES:

CATALEG DE L'ARXIU PARRQUIAL DE SANT JOAN, de Josep Estelrich i Costa. Sant Joan, 1990.

Divisió i ordenació en diferents seccions, seguint a cada una d'elles l'ordre cronològic, dels llibres i documents existents en aquell arxiu. Els més antics es remunten al segle XVI. Inclou una breu nota històrica a modo d'introducció.

CONTES DEL CALL, de Miquel Ferrà i Martorell. Les Illes d'Or, 139. Ed. Moll, 1984.

Col·lecció de 10 narracions curtes basades en la vida i els costums dels jueus a Mallorca. Situats generalment a l'edat mitjana, els escrits conjuguen perfectament elements històrics amb la fantasia del conte i tots solen transparar l'ensenyament moral tan propi de la literatura oriental. (Procedent del lot de la Conselleria de Cultura)

EL COS ELECTORAL DE LLUCMAJOR AL SEGLE XIXè, de Francesc Sàez Isern. Col·lecció "Coses Nostres", 37. 1991.

Igual que a l'anterior sobre Felanitx l'autor, a través dels censos per a eleccions generals a corts, analitza l'evolució dels

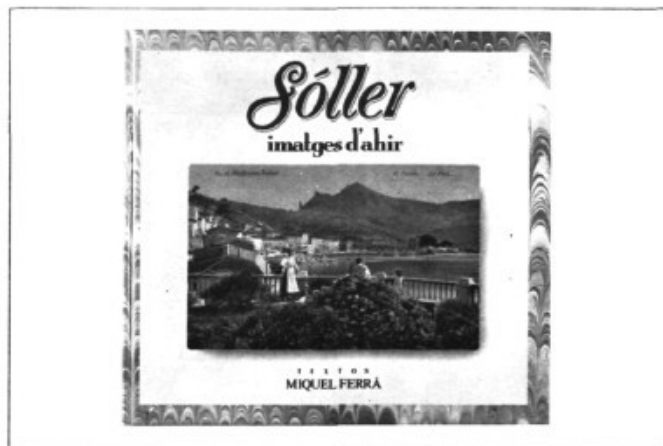
electors de Llucmajor, la seva situació socio-professional i el seu comportament polític.

PA PAGES, de Gabriel Reus Mas. Col·lecció "Coses Nostres", 36. Campos, 1991.

Repàs a les feines del camp necessàries per arribar a treure el bon pa pagès del forn. De la llaurada al molí fariner, passant per la sembra i la collita i acabant, encara, amb les aplicacions del pa, els companatges i les pastes casolanes. Un llibre, certament, gustós.

PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS. Memòria gener 90 - Juny 91. 1991

Relació dels grups parlamentaris, organització de les comissions i balanç de l'activitat parlamentària duita a terme en la darrera etapa de la II legislatura.

SOLLER, de Miquel Ferrà. Col·lecció Imatges d'ahir, 2. Miquel Font, editor. Mallorca, 1990.

75 postals antigues que serveixen per apropar-nos a un poble de muntanya, de trets propis i ben definits, que esdevingué ciutat pels seus contactes exteriors, paradoxalment possibilitats degut al seu aïllament. Aquest contrapunt dona peu als ponderats comentaris que Miquel Ferrà compon en forma d'aventura. Una aventura que s'inicia a l'estació del tren de Sóller a Palma, passa les diferents etapes del camí -Bunyola, la Serra, la Vall-, ens du per dins la població -l'estació, el torrent, els edificis-, ens fa veure els voltants -Binibassí, Fornalutx- i acaba al Port de Santa Caterina.

PUBLICACIONS PERIODIQUES:

D'entre les revistes associades a PREMSA FORANA DE MALLORCA rebudes destaquem:

ARIANY, 174 (VII-VIII 91). Reprodueix el nostre editorial "Un altre atemptat a la nostra cultura".

FELANITX, 2760 (31 VIII), 2762 (14 IX). Inclouen la sèrie Mozany, de Pere Estelrich.

ES MOLI NOU, 57 (VII-VIII 91). Revista de Vilafranca de Bonany que inicia una nova etapa després d'haver estat a punt de desaparèixer. Anim i endavant.

ES SAIG, 129 (Algaida, IX 91). Reprodueix l'editorial de Pòrtula "Un altre atemptat a la nostra cultura" i dona informació sobre l'exposició d'Espais Aulica, grup del qual formen part les portolanes residents Erna Ehlert i Pilar Sastre.

S'AUBA, 21 (IX 91). Revista d'informació de Sant Lluís -Menorca- que ens arriba per primera vegada. En bil.lingüe. Ben arribada

BUTLLETI INFORMATIU DEL CENTRE CATALA DE ROSARIO, 92 (VIII 91).

BUTLLETI OFICIAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS, 4 (29 VIII 91). Inclou, entre altres coses, el projecte de llei de creació i regulació de l'Institut Balear de l'Administració Pública; una proposició de llei relativa a la modificació de la llei de camps de golf; i la proposició no de llei manifestant la desaprovació del Parlament davant del tancament de l'emissora de Ràdio 4.

CERCLE CATALA DE MARSELLA, 7 (IX 91).

CIRIT, 197,198 (VII,IX 91). Full informatiu de la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica, depenent de la Generalitat de Catalunya. Es tracta d'una agenda científica amb informació sobre Màsters, Cursos d'especialització, Jornades d'estudis, Congresos i altres. Per a propers mesos, entre d'altres coses, s'anuncia un Curs de postgrau sobre Metodologia en ciències de la salut, un programa d'educació ambiental, un màster en hidrologia subterrània, un diploma de postgrau de traducció jurídic-administrativa, cursos de direcció i administració d'empreses, un curs de postgrau d'especialització en agricultura biològica i un congrés de l'Associació espanyola de robòtica.

CIRIT, cir 132 (VII 91). Full circular amb informació sobre beques ajuts i premis.

CONFLENT, 172 (VII-VIII 91). Revista bimestral de Catalunya Nord dedicada a les Arts, les Lletres, les Ciències i el turisme, editada pel Grup de recerques històriques i arqueològiques de Conflent. Estudis sobre la Revolució (francesa, clar), sobre diversos aspectes de l'ermita de Consolació i sobre el poeta Jean Lebrau. A més, una secció poètica i el comentari d'algunes exposicions.

Tot en francès excepte el poema "L'Espantall" de Pere Taillant. Benvinguts!

L'EINA, d'Escoltes Catalans, 11 (VII-VIII 91). Inclou el dossier "Internacional", dedicat a l'organització de l'escoltisme i el guiatge arreu del món.

FULL DOMINICAL, 36 a 39 (Mallorca, IX 91).

HISTORIA Y VIDA, 282 (Barcelona, IX 91). Cal destacar-ne els articles Melville i "Moby Dick", Els promotors del Turisme (sobre les primeres agències de viatges), La linterna màgica (o el cinema d'altres èpoques), La mort a l'antic Egipte i Noruega sota l'ocupació alemanya.

INFORMATIU PIMEM, 66 (VIII 91). Inclou unes elogioses referències sobre el responsable de promoció de PIMEM, Màrius Fierro, que fou regidor de Marratxí pel PSOE i ens informa que és alta a la Federació Pimem el restaurant Es Recó den Sastre, de Pòrtol.

MALLORCA SOCIALISTA, 67 (Estiu 91). A la portada, on surten els candidats a les passades municipals, hi podem veure Rafel Crespi.

EL MIRALL, 41 a 44 (I a IV 91). Revista mensual editada per l'Obra Cultural Balear. Al 41 (I 91) hi trobam el dibuix de l'aqueducte de Coanegra fet per Vicenç Sastre. El 42 (II 91), dedicat en part al desaparegut Jaume Vidal i Alcover, inclou l'article de Rafel Crespi "De canyelles i altres condiments electoralistes" i dona informació de la sortida del número 1-2 de PanoraMA Musical. En el 43 (III 91) podem llegir "De narcisos amb "o" i altres poncelles de primavera" de Rafel Crespi. El mateix autor ens ofereix "I jo vull ser, ai las!, en Richard Gere" al 44 (IV 91), número dedicat en gran part a Francesc de B. Moll; també hi trobam una foto d'un homenatge a Costa i Llobera a l'avenc de Son Pou on hi surt Guillem Massot i Muntaner. Ben arribat!

REVISTA CAMBRILS, 241 (VIII 91). Des de Tarragona ens arriba aquesta publicació, membre fundador de l'Associació Catalana de Premsa Comarcal. Integrament en català. Benvinguda!

REVISTA DE FERRERIES, 214 (13 IX)

RUBRICATA, 1914, 1915 (Rubí, IX 91).

VEU DE L'EXILI CATALA I REPUBLICA, 53 (França, X 91).

B.-

Mozany

EL VIATGER WOLFGANG

En el passat capítol parlàvem de les ciutats que més clarament s'identifiquen amb Mozart. Salzburg, Viena i Praga resumeixen els anys de la vida del compositor.

Però el nostre músic no només va viure a aquestes tres capitals sinó que viatjà molt més del que era costum a l'època.

Anem a resumir breument les tournées mozartianes:

1762-1763: Al llarg d'un any recorregué Baviera, Austria i fins i tot Hongria. Tenia sis anys i anava amb el seu pare.

1763-1766: Tot un periple europeu. En aquesta ocasió arribà fins a París i Londres. Atravessant Holanda i Suïssa.

1767-1769: Poc més d'un any durà aquest segon periple per Austria.

1769-1771: Un any i tres mesos a través de tota la Itàlia. El trobam a Verona, Milan, Florència, Roma, Venècia i Nàpols.

1771: D'octubre a desembre el trobam novament a Milan, ciutat en la qual escriví "Ascanio in Alba".

1772-1773: Una vegada més a Milan, el 26 de desembre de 1772 estrena "Lucio Silla".

1774-1775: Estrena "La finta giardiniera" a Munich el 13 de gener de 1775.

1777-1779: Nova estada a París amb recorregut alemany.

1780-1781: Estrena a Munich d'"Idomeneo, re di Creta". A la tornada s'instal·la a Viena.

1783: El 25 d'agost estrena a Salzburg (recordem que vivia a Viena) la Gran Missa en Do menor.

1787: Dos viatges a Praga. Hi dirigeix "Les Noces de Fígaro" a principi d'any i hi estrena "Don Giovanni" a l'octubre.

1789: Viatja a Berlín passant per Praga, Leipzig i altres ciutats alemanyes.

1790: Viatja a Francfort a les cerimònies de coronació de l'emperador Leopold II.

1791: Darrer viatge. Praga novament. Hi estrena "La Clemenza di Tito" el 6 de setembre.

PERE ESTELRICH I MASSUTÍ

MÚSICA VISTA

I.- El jazz és un fenomen que es pot definir a partir del color. El veritable jazz, l'autèntic... el Jazz en majúscules, vaja, és negre.

Miles. La autobiografia. Es un gruixut volum d'Ediciones B, que recentment ha sortit al carrer i en el qual hi trobam anècdotes i aventures protagonitzades per Miles Davis, el qual n'és coautor juntament amb Quincy Troupe.

II.- Ha mort Miles Davis. Poc després de llegir el volum esmentat he sabut de la seva mort. Un nom propi del Jazz més genuí ja és, només, història. La darrera plana de *Miles. La autobiografia* s'acaba d'escriure. Llàstima.

P.E.M.

Precisament aquest mes...

Fa 150 anys (octubre, 1841)

Josep Serra és l'encarregat de recollir els rebuts del 4% d'enguany.

Nomenen recaptador de la contribució de culte i clero el mateix secretari de l'Ajuntament, Pere Francesc Rubí, amb un 10% de retribució.

En fa 100 (octubre, 1891)

Demanen al governador per poder utilitzar el nou cementeri i construir una caseta provisional per a dipòsit de cadàvers.

S'han de cobrar els consums, sal i gremial.

En fa 50 (octubre, 1941)

Els perits anomenats per l'Ajuntament per valorar els terrenys afectats pel projecte de la nova plaça pública de Pòrtol emeten llur informe.

El govern civil planteja el propòsit de la batlia de Palma d'exposar al govern l'agregació al terme ciutadà dels nuclis marratxiners des Pont d'Inca i es Pla de na Tesa. Els motius exposats són: 1) els esmentats nuclis tenen grups de vivendes unides a Palma. 2) El serveis públics d'enllumenat i tramvies són comuns, estant situades llurs centrals a Palma. i 3) La Corporació municipal ha votat una important quantitat per a la instal·lació d'un aeròdrom amplíssim en el lloc que pretén agregar-se, on està situat l'actual, i que sembla lògic que arribi a estar dins Palma ja que aquesta població en fa el principal ús.

El governador demana que l'Ajuntament de Marratxí agafi el millor possible la proposta i es pugui dur a terme l'agregació.

L'Ajuntament ha demanat opinió a les diferents organitzacions del municipi que depenen de FET i JONS sobre el tema abans d'emetre una reso-

lució definitiva.

Acorden eixamplar la plaça pública de sa Cabaneta.

Autoritzen Matgí Marquès, de Palma, per construir una fàbrica de soles de goma per a sabates a sa Cabana.

Alguns propietaris de finques de ses Clotes demanen per obrir un camí que dugui a la costa den Mas. L'Ajuntament demana a Bartomeu Canyelles Capó i a Sebastià Ramis Canyelles, que no estan d'acord amb l'apertura, que es posin d'acord per efectuar aquesta millora.

Acorden deixar sense efecte una resolució del mes passat referida a la publicació d'un concurs per a la provisió interina de la Secretaria municipal.

Lloguen el pis de Gabriel Català Camps, del C/ Gral Mola 28, com a habitació de la mestressa des Pla de na Tesa.

En fa 25 (octubre, 1966)

S'apliquen noves valoracions de solars sense edificar a Pòrtol. Al C/ José Antonio, 30 ptes m²; al C/ Escuela, 18 julio, Trinitat i altres, 28 ptes m²; a ses rotes, C/Alfareria, Lluna i altres, 20 ptes m².

Aproven provisionalment els plans generals, parcials i d'urbanització de Ca's Capità, presentat per Miquel Manresa Servole, i des Figueral, presentat per Ma Fernanda Cotoner Verí.

Hi ha convocatòria d'eleccions. Cada terci de representació -familiar, sindical i corporativa- ha de triar 2 regidors.

Permisos concedits: a Carles Roldal Leon, en nom de Matadero Avícola Balear, per traspasar una indústria destinada a escorxadors d'aus situada al C/Sta Caterina Thomàs; a José Egozcue Gironella, en nom d'Auxiliar Mallorquina de la Construcción, per instal·lar una fàbrica de bigues en el C/ Gomez Ulla; a Gabriel Tomàs Salom per instal·lar una perruqueria en el C/ Weyler; a Antoni Calafat Barceló per instal·lar 10 cartells lluminosos "Elbe - Eléctrica Calafat" en es Pla de na Tesa.

Biel

EN PORTADA

Aquesta abrinada madona que podem contemplar a la foto és la iniciadora de tota una saga familiar certament important dins Pòrtol. Tota una sèrie de clans actuals li deuen l'existència.

Ella és Maria Angela Vich, de Ca'n Monjo Fondo, casada amb Joan Serra. Varen surar quatre filles i tres fills:

Antònia, casada amb Miquel Serra Frau, de Ca'n Tauler.

Caterina, casada amb Jaume Amengual, de Can Vent.

Maria, casada amb Joan Ramis des Forn de sa Cabaneta.

Magdalena, casada amb Jaume Fe, d'Inca.

Francesc, casat amb Rosa de Ca'n Vent (ca na Rosa).

Miquel, casat amb Maria Ramis, des Forn.

Joan, casat amb Esperança Romaguera, de Ca'n Torres. Aquest matrimoni s'establí a Palma i ell encara és viu, comptant amb 102 anys. Si cercau el número 97 de *Pòrtula* (setembre 1990) podreu veure una foto seva i una entrevista mantinguda amb ell.

La foto de Maria Angela Vich ens ha estat gentilment cedida per una néta seva de setanta-cinc anys, Antònia Serra Serra, de Ca'n Monjo Fondo, a qui agraïm també la informació facilitada.

B.-

COL·LABORADORS: Pere Amengual i Bestard, Antoni Bibiloni, Guillem Bosch i Roca, Xisco Busquets, Antoni Canyelles i Oliver, Rafel Crespí i Ramis, Pere Estelrich i Massutí, Marisa Iglesias, Pep Lluís Lupiàñez, Maria Magraner, Guillem Massot i Muntaner, Jaume Miralles i Ferrando, Bartomeu Moll, Miquel Mut i Sureda, Núria Nogareda, Josep Prats i Palerm, Melcion Puigserver i Canyelles, Antoni Roca i Jerez, Sebastià Romaguera, Francesc Sáez i Isern, Gabriel Santandreu, Vicenç Sastre i Arrom, Jaume Serra, Cristòfor Tries i Serra, Josep Antoni Triay, Gabriel A. Vich i Martorell.

*Informatiu
Cultural*

S'Escola Vella s/n
07141 Pòrtol

PORTADA: La repadrina de Ca'n Monjo Fondo. Fotografia d'època (vegeu p.23)

CONSELL DE REDACCIÓ: Bartomeu Aguilar i Jofre, Miquel Bosch i Auba, Rafel Creus i Frontera, Biel Massot i Muntaner, Joana Maria Matas i Alomar, Bernat Palou i Creus, Bartomeu Pou i Fiol.

Imprès a Imatge 70

D.L.: PM 529/81

Núm. 109, octubre 1991

Aquell temps!

Grup de portolans al cafè del Cine, celebrant la nit bona de l'any 1959. Fa trenta-un anys. D'esquerra a dreta.

Asseguts: Vicenç Matas "coixet de Buc", Bernat Amengual de sa Costa (+), Xesc "Marçala", Tomeu "Carretet" (+), Joan "Bessona".

Drets: Tomeu des Cine, Miquel "Manyola", Antoni "Foraster".

Fotografia gentilmente cedida per Antoni Lupiàñez "Foraster".